

07 kwietnia 2008

[\[G\] Niezwykła książka Grzegorza Kołodki](#)

Niezwykła książka Grzegorza Kołodki

Grzegorz Kołodko postawił sobie zadanie naprawdę niezwykle: napisać interdyscyplinarną książkę łączącą tematy człowieka i gospodarki, świata i rozwoju, objaśniającą przeszłość, ale i wybiegającą w przyszłość. W dodatku taką, która nie będzie traciła na aktualności. Rezultatem tego zamierzenia jest:

Grzegorz W. Kołodko, *Wędrujący świat*, Prószyński i S-ka, Warszawa 2008

Autor zastosował nowatorską metodę (przynajmniej w Polsce jeszcze się z nią nie spotkałam), a mianowicie jako uzupełnienie książki dołączone jest urządzenie specjalne, tzw. Nawigator. Jest to jak autor pisze: "specjalnie dla zainteresowanych Czytelników przygotowany portal internetowy www.wedrujacyswiat.pl. Umieszczony w nim jest ogrom informacji statystycznych związanych z treściami zaprezentowanymi na tych kartach. W formie tabel wykresów i map znaleźć tam można wiele danych ilustrujących zjawiska i procesy, o których tu mowa. [...]

Co więcej, dane prezentowane w tym jedynym w swoim rodzaju wirtualnym aneksie są okresowo - w jednych przypadkach kwartalnie, kiedy indziej semestralnie bądź rocznie - aktualizowane".

Nawigator ma sprawić, że po latach, posługując się książką, można będzie ustalić aktualny stan danych. Nawigator,

zgodnie z zapowiedzią, zawiera też obszerną bibliografię, a także blog umożliwiający dyskusję.

Książka liczy sobie ponad 400 stron, zawiera też indeks. składa się z 10 rozdziałów poruszających różne zagadnienia, obok tytułu każdego rozdziału w nawiasie podana jest jego tematyka.

Aby zobrazować, o czym jest ta książka przytoczę po kolei spis treści:

I. Świat, słowa i treści (czyli jak się rodzi prawda, błąd i kłamstwo w ekonomii i polityce i co czynić, aby prawda brała górę)

II. Jak to się dzieje (czyli jak bieżą procesy gospodarcze, co do tego ma nauka, polityka i przypadek i kto nas tak urządził)

III. Krótka historia świata i co z niej wynika (czyli dlaczego jedne narody są bogate, inne biedne i czy tak już zawsze musi być)

IV. Globalizacja - i co dalej (czyli skąd przyszła globalizacja i jak wyjść na swoje w epoce ogólnoświatowych współzależności)

V. Świat jaki jest (czyli jak się mają ludzie i ich gospodarcze sprawy w różnych zakątkach zmieniającego się świata.

VI. Upadający neoliberalizm i jego marna spuścizna (czyli dlaczego szkodliwa koncepcja na czas jakiś zawojowała pół świata i jak sobie z tym poradzić)

VII. Co to jest rozwój i od czego zależy (czyli skąd się bierze rozwój społeczno-gospodarczy i czy może nas uszczęśliwić)

VIII. Instytucje, polityka i kultura, zastój i rozwój (czyli o regułach gospodarczej gry, szkodliwej i postępowej polityki oraz znaczeniu kultury w rozwoju)

IX. Koincydencji teoria rozwoju i nowy pragmatyzm (czyli od czego zależy wzrost produkcji i rozwój gospodarczy i co robić, aby było lepiej)

X. Niepewna przyszłość (czyli co nas czeka w bliższej i dalszej przyszłości i jaki mamy na to wpływ)

Jak widać, tematyka książki jest zakrojona bardzo szeroko. Ponieważ dopiero podczytałam jej fragmenty, nie mogę teraz przedstawić pełnej oceny. Na pewno jest napisana z dużą erudycją, czyta się ją z prawdziwą przyjemnością, bez znużenia.

Nie jest to na pewno podręcznik ekonomii, ale książka ukazująca tę dziedzinę w szerokim kontekście społecznym i kulturowym. Mnie bardzo podoba się miazdząca krytyka neoliberalizmu, który autor każe odróżniać od liberalizmu. Ocena naszej transformacji po 1989 r., przeprowadzonej na wzór neoliberalny, też wypada bardzo niekorzystnie dla jej twórców.

Ujawnia się też w tej książce, jak zdołałam zauważyć, pewna słabostka autora, a mianowicie pretensja czy może rozgoryczenie, że nie jest prorokiem we własnym kraju, choć spotyka się z uznaniem na świecie. Słusznie jednak prof. Kołodko krytykuje brak poważnej debaty naukowej w

ważnych sprawach gospodarczych.

Warto zauważyć, że została zakrojona na szeroką skalę promocja tej książki. Z dołączonej wkładki można się dowiedzieć, że prof. Kołodko odwiedzi 25 miast i wygłosi 60 wykładów. Pierwsze spotkanie już 7 kwietnia w Poznaniu, a ostatnie 11 czerwca w Warszawie. Dokładny harmonogram spotkań jest już w Internecie na wspomnianej na wstępie stronie Nawigatora. Prof. Kołodko odwiedzi nie tylko największe miasta, jak Warszawa, Poznań czy Kraków, ale również Słupsk, Koszalin, Radom, Sopot, Olsztyn. Toruń.

Jaki cel przyświecał autorowi oddają chyba najlepiej słowa kończące ostatni rozdział:

"Zawsze lepiej wiedzieć, niż nie wiedzieć. Rozumieć więcej, a nie mniej. Wyobrażać sobie trafniej niż wcale. Tym bardziej, że wielu błędów w przyszłości można uniknąć, tak jak nam mogli nasi przodkowie zaoszczędzić ich w przeszłości. Przerosło ich to. Nie zaoszczędzili i swoje trzeba było przecierpieć. Bo nie myśleli kompleksowo i perspektywicznie. bo za mało porównywali. bo za mało wędrowali w czasie i przestrzeni. Gdyby umieli to robić lepiej, nam byłoby lepiej. Jeśli my będziemy umieli, im - tym następnym generacjom - będzie lepiej. I mniej będą na nas narzekać. Pomników stawiać nie muszą, ale chociaż niech nie mają powodów do przeklinania.

Im mniej gnoju będzie, a kwiatów więcej..."

Jest więc ta książka również marzeniem o lepszym świecie dla naszych dzieci.

[Maria-Dora](#) (10:01)